

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکترای تخصصی در رشته داخلی

موضوع:

بررسی رابطه وضعیت پرئودنتال با بیماری انسدادی مزمن ریوی (COPD)

استاد راهنما:

دکتر حسن قبادی

استادان مشاور:

دکتر ابوالفضل باقری

دکتر عباس نقی زاده باقی

نگارش:

دکتر نازلی جواهری

شماره پایان نامه:

بهار ۱۳۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم بہ پیشگاہ خدایی

کہ

لیاقت خدمت بہ بشریت را بہ ما بخشید

و

در سایہ توجہاتش دست ما را شفا بخش دل دردمندان و

بیماران قرار داد.

تقدیم به

تمام بیمارانی که

طب را بر بالین دردمندان آموختم

باشد که

التیام بخش جزئی از آلامشان باشم

باشکر و سپاس فراوان از استادان کرامت‌مردم

جناب آقای دکتر حسن قبادی

جناب آقای دکتر عباس نقی زاده باقی

جناب آقای دکتر ابوالفضل باقری

که راهنمایی‌های ارزشمندشان را از من دریغ نکردند و در

تمام مراحل این پایان‌نامه صبورانه مرایاری نمودند.

ماحصل آموخته هایم را تقدیم می کنم به آنان که مهر آسمانی شان آرام بخش

آلام زمینی ام است

به استوارترین تکیه گاه زندگیم

دستان پر مهر پدرم

به مقدس ترین واژه مادر لغت نامه دلم

مادر عزیزتر از جانم

که هر چه آموختم در مکتب عشق شما بود و هر چه بگو شتم قطره ای از دریای بی
کرانه مهربانیتان را سپاس نتوانم گفت.

امروز،ستی ام به امید شماست و فردا کلید باغ به شتم رضای شما

ره آوردی کران سنگ تر از این ارزان نداشتیم تا به خاک پایتان نثار کنم
باشد که حاصل تلاشم نسیم کوزه غبار خشکیتان را بر داید.

بوسه بر دستان پر مهرتان

تقدیم بہ

بہترین ہمدل

و

ہمراہ زندگی ام

ہمسفر عزیزم

کہ در طی کردن این مسیر ہموارہ پشتیبان و ہمراہم بود.

تقدیم به

ستاره امید بخش زندگی ام

دخترم پینار

که بزرگترین آرزویم سعادتمندیش است

باشد که

به امید حق شادترین روزهای زندگی در انتظارش باشد.

باتقدیر و تشکر از اساتید محترم و دانش‌پژشک

آقای دکتر رسول حدیری

و

آقای دکتر دود قاسمی

که در طی مراحل پایان نامه، همکاری صمیمانه‌ای باینده داشتند

بررسی رابطه وضعیت پریدنتال با بیماری انسدادی مزمن ریوی (COPD)

چکیده:

مقدمه: بیماری انسدادی مزمن ریوی (COPD) چهارمین علت مرگ و میر و یکی از علل ناتوانی مزمن در دنیاست. هدف از

این مطالعه بررسی رابطه وضعیت پریدنتال با شدت بیماری انسدادی مزمن ریوی (COPD) می باشد.

مواد و روشها: در این مطالعه اطلاعات دموگرافیک بیماران مبتلا به COPD در غالب چک لیست ثبت و شدت انسداد

راههای هوایی توسط اسپرومتری مشخص گردیده و بر اساس معیار GOLD طبقه بندی شد. همچنین کیفیت زندگی بیماران

بر اساس معیار (CAT) و تعداد حملات بیماری (COPD Exacerbation) و شدت تنگی نفس بر اساس MMRC مشخص

گردید. در ادامه بیماران توسط متخصص مربوطه با اندازه گیری شاخص های پریدنتال PPD، BOP و LOA در هر دو گروه

مورد و شاهد مورد ارزیابی قرار گرفتند.

نتایج: در این مطالعه که بر روی ۳۶ فرد مبتلا به COPD با متوسط سن ۵۷/۸۸ سال و ۳۶ فرد سالم از نظر ریوی با متوسط

سن ۵۶/۵۸ سال انجام شد. نتایج نشان داد بین شاخص های پریدنتال شامل PPD، BOP و LOA با کیفیت زندگی بیماران

COPD بر اساس معیار CAT رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. ($P = 0.001$, $P = 0.002$, $P = 0.002$) و همچنین

بین شاخص های PPD، BOP و LOA با COPD Exacerbation رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

($P = 0.001$, $P = 0.002$, $P = 0.001$).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که وضعیت پریدنتال افراد مبتلا به COPD در مقایسه با افراد سالم بدتر است و

در بیماران مبتلا به COPD بین شاخص های پریدنتال (PPD، BOP و LOA) با کیفیت زندگی بر اساس CAT و COPD

Exacerbation و شدت تنگی نفس MMRC ارتباط وجود دارد.

کلید واژه ها: COPD، GOLD، CAT، MMRC، PPD، BOP و LOA

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول : کلیات
۲	۱-۱ - مقدمه و بیان مسئله
۴	۱-۲ - اهداف تحقیق
۴	۱-۲-۱ - هدف کلی
۴	۱-۲-۲ - اهداف اختصاصی
۵	۱-۲-۳ - هدف کاربردی
۵	۱-۳ - فرضیات تحقیق
۶	۱-۴ - تعریف واژه‌های کلیدی
	فصل دوم : بررسی متون
۱۱	۲-۱ - بیماری COPD
۱۱	۲-۱-۱ - اتیولوژی و عوامل خطر ساز
۱۳	۲-۱-۲ - پاتوفیزیولوژی
۱۵	۲-۱-۳ - پاتولوژی
۱۵	۲-۱-۵ - تظاهرات بالینی
۱۷	۲-۲ - اپیدمیولوژی بیماری های پریدنتال
۱۸	۲-۲-۱ - اندازه گیری بیماری پریدنتال
۲۰	۲-۳ - پریدنتیت
۲۲	۲-۳-۱ - خصوصیات رادیوگرافی و بالینی پریدنتیت مزمن
۲۴	۲-۳-۲ - خصوصیات هیستوپاتولوژیک
۲۴	۲-۳-۳ - درمان و پیش آگهی پریدنتیت
۲۷	۲-۶ - مطالعات مشابه
۲۷	۲-۶-۱ - مطالعات انجام شده در داخل کشور
۲۸	۲-۶-۲ - مطالعات انجام شده در خارج از کشور

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل سوم: روش و اجرای طرح
۳۲	۳-۱- نوع مطالعه
۳۲	۳-۲- محیط پژوهش
۳۲	۳-۳- جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه
۳۳	۳-۴- روش گردآوری اطلاعات
۳۴	۳-۵- روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
۳۴	۳-۶- معیار ورود
۳۴	۳-۷- معیار خروج
۳۵	۳-۸- ملاحظات اخلاقی
۳۵	۳-۹- محدودیت مطالعه
۳۵	۳-۱۰- متغیر های تحقیق
	فصل چهارم: یافته های پژوهش
۳۸	۴-۱- مقدمه
۳۸	۴-۲- خصوصیات آماری گروه مورد مطالعه
۳۸	۴-۲-۱- فراوانی آزمودنی در گروههای تحقیق
۳۹	۴-۲-۲- سن آزمودنی ها در گروههای تحقیق
۳۹	۴-۲-۳- میانگین عمق پروبینگ پاکت آزمودنی ها در گروههای تحقیق
۴۰	۴-۲-۴- میانگین درصد خونریزی حین پروب آزمودنی ها در گروههای تحقیق
۴۰	۴-۲-۵- میانگین از دست رفتن چسبندگی در گروههای تحقیق
۴۱	۴-۲-۶- فراوانی آزمودنی ها در گروه COPD بر اساس معیار های GOLD
۴۲	۴-۳- یافته های تحقیق (آمار استنباطی)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۵۵	۵-۱ - بحث
۵۸	۵-۲ - نتیجه گیری
۵۸	۵-۳ - محدودیت پژوهش
۶۰	منابع
۶۳	چکیده انگلیسی

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول شماره ۱-۱ : معیار GOLD در بیماری COPD	۷
جدول شماره ۱-۲ : معیار MMRC	۸
جدول شماره ۱-۳ : ارزیابی کیفیت زندگی بیماران COPD	۸
جدول شماره ۱-۴ : Combined Assessment of COPD	۹
جدول ۱-۳ : میانگین LOA، PPD، BOP در گروه شاهد و بیمار (t-test)	۳۲
جدول ۱-۴ : میانگین سن آزمودنی ها در گروههای تحقیق	۳۹
جدول شماره ۲-۴ : مقایسه میانگین عمق پروبینگ پاکت (PPD) در گروههای تحقیق	۴۲
جدول ۳-۴ : مقایسه میانگین درصد خونریزی حین پروب آزمودنی ها (BOP) در گروههای تحقیق	۴۳
جدول شماره ۴-۴ : مقایسه میانگین از دست رفتن چسبندگی (LOA) در گروههای تحقیق	۴۳
جدول شماره ۴-۵ : مقایسه میانگین (PPD) در گروه بیماران COPD بر اساس معیار های GOLD	۴۴
جدول ۴-۶ : آزمون تعقیبی مقایسه میانگین عمق پروبینگ پاکت (PPD) بر اساس معیار های GOLD	۴۴
جدول شماره ۴-۷ : مقایسه میانگین (BOP) در گروه بیماران COPD بر اساس معیار های GOLD	۴۵
جدول ۴-۸ : آزمون تعقیبی مقایسه میانگین خونریزی حین پروب بر اساس معیار های GOLD	۴۶
جدول شماره ۴-۹ : مقایسه میانگین (LOA) در گروه بیماران COPD بر اساس معیار های GOLD	۴۸
جدول ۴-۱۰ : آزمون تعقیبی مقایسه میانگین از دست رفتن چسبندگی آزمودنی ها بر اساس معیار های GOLD	۴۸
جدول ۴-۱۱ : ضریب همبستگی بین وضعیت های پریدنتال با FVC و FEV1/ FVC	۵۰
جدول ۴-۱۲ : ضریب همبستگی بین وضعیت های پریدنتال با معیار MMRC	۵۱
جدول ۴-۱۳ : ضریب همبستگی بین وضعیت های پریدنتال با معیار CAT Score	۵۲

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳۸	نمودار ۱-۴ : فراوانی آزمودنی در گروههای تحقیق
۳۹	نمودار ۲-۴ : میانگین عمق پروبینگ پاکت آزمودنی ها در گروههای تحقیق
۴۰	نمودار ۳-۴ : میانگین درصد خونریزی حین پروب آزمودنی ها در گروههای تحقیق
۴۱	نمودار ۴-۴ : میانگین از دست رفتن چسبندگی در گروههای تحقیق
۴۱	نمودار ۵-۴ : فراوانی آزمودنی ها در گروه COPD بر اساس معیارهای GOLD
۴۵	نمودار ۶-۴ : مقایسه میانگین عمق پروبینگ پاکت (PPD) بر اساس معیارهای GOLD
۴۷	نمودار ۷-۴ : مقایسه میانگین خونریزی حین پروب بر اساس معیارهای GOLD
۴۹	نمودار ۸-۴ : مقایسه میانگین از دست رفتن چسبندگی آزمودنی ها بر اساس معیارهای GOLD

COPD = Chronic Obstructive Pulmonary Disease

CAT = Coped Assessment Test

GOLD = Global Initiative for Chronic Obstructive Pulmonary Disease

MMRC = Modified Medical Research Council

PPD = Probing Pocket Depth

LOA = Loss of Attachment

BOP = Bleeding of Probing